

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 626 22252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanceliarijai

2023-
į 2022-12-23

Nr. (17)-D8(E)-
Nr. D25-55

DĖL PATIKSLINTO LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IŠVADOS PROJEKTO

Aplinkos ministerija teikia po 2023 m. gegužės 23 d. tarpinstitucinio pasitarimo patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2284“ projektą (toliau – Nutarimo projektas). Nutarimo projektas patikslintas įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2023 m. gegužės 23 d. išvadoje Nr. NV-1190 ir tarpinstituciniame pasitarime Finansų ministerijos pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Patikslintas Nutarimo projektas darbo tvarka suderintas su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe ir Finansų ministerija.

Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIVP-2284 (toliau – Įstatymo projektas) siūloma numatyti, kad mokesčio mokėtojai atleidžiami nuo mokesčio už aplinkos teršimą plastikinių, polietileno tereftalato (toliau – PET), kombinuotųjų, kurių vyraujanti medžiaga – plastikas (toliau – kombinuotosios plastikinės pakuotės), pakuočių atliekomis – už tokias pripildytas pakuotes, kurios buvo perdirbtos.

Nutarimo projekte siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui, tačiau jį tobulinti atsižvelgiant į Nutarimo projekte pateiktas pastabas ir pasiūlymus:

1) nenumatyti naujos kombinuotųjų pakuočių rūšies ir atsisakyti nuostatų apie kombinuotąsias plastikines pakuotes atsižvelgiant į tai, kad už neperdirbtų kombinuotųjų plastikinių pakuočių atliekas sumokama mokesčio suma būtų nedidelė, palyginti su mokesčio suma, sumokama už neperdirbtų vienkartinių plastikinių ir PET pakuočių atliekas, toks naujos kombinuotųjų pakuočių rūšies vykdant pakuočių apskaitą ir pildant mokesčio už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis deklaracijas išskyrimas sukurtų administracinę naštą ūkio subjektams ir pareikalautų papildomų valstybės biudžeto lėšų Vieningai gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinei sistemai (toliau – GPAIS) ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos (toliau – VMI) mokesčio deklaravimo informacinei sistemai atnaujinti (apie 20 000 Eur GPAIS atnaujinti ir apie 7 400 Eur VMI mokesčio deklaravimo informacinei sistemai atnaujinti);

2) keisti mokesčio tarifo dydį vienkartinėms perdirbamosioms plastikinėms ir PET pakuotėms vietoj 618 Eur/t mokesčio tarifo nustatant 520 Eur/t tarifą;

3) siekiant suteikti laiko pakuočių atliekų tvarkymo sistemos dalyviams prisitaikyti prie Įstatymo projekte numatytų pokyčių ir atnaujinti VMI informacinę sistemą, numatyti vėlesnį Įstatymo projekto įsigaliojimo terminą, t. y. naują vienkartinių plastikinių ir PET pakuočių apmokestinimo tvarką, kai mokestis skaičiuojamas už likusį neperdirbtą kiekį, taikyti 2025 m. ir vėlesniais mokestiniais laikotarpiais.

Pagal dabartinį reglamentavimą, gamintojai ir importuotojai atleidžiami nuo mokesčio už aplinkos teršimą plastikinių ir PET pakuočių atliekomis, jei įvykdo Vyriausybės nustatytą šių pakuočių atliekų naudojimo ir perdirbimo užduotį. Pvz., deklaruojant už paskutinį mokestinį laikotarpį, mokesčio už aplinkos teršimą plastikinių ir PET pakuočių atliekomis mokėti nereikėjo, jei 2022 m. panaudota ne mažiau kaip 65 proc. Lietuvos rinkai pateikto šių pakuočių kiekio, ne

mažiau kaip 55 proc. jų perdirbant. VMI duomenimis, mokesčio mokėtojų (gamintojų ir importuotojų) deklaruota už 2022 m. Lietuvos rinkai patiektas plastikines ir PET pakuotes mokėtina suma – 5,2 mln. Eur.

Naudojantis Europos Sąjungos statistikos tarnybos parengta neperdirbtų plastikinių pakuočių prognozavimo skaičiuokle nuosavam ištekliui apskaičiuoti, prognozuota, kad 2023 m. Lietuvai už neperdirbtą plastikinių pakuočių atliekų kiekį reikėtų mokėti apie 13,8 mln. Eur, atskaičius galimą 9 mln. Eur lengvatą. Pasikeitus pakuočių tiekimo ir perdirbimo duomenų skaičiavimo metodikai, atnaujinus prognozes, ši mokėtina suma, atskaičius minėtą lengvatą, padidėjo iki maždaug 28,5 mln. Eur. Ši suma mokama iš valstybės biudžeto.

Pagal siūlomą apmokestinimo modelį, į Europos Sąjungos biudžetą mokėtinai nuosavo išteklių už neperdirbtą plastikinių pakuočių atliekų kiekį sumai reikalingos lėšos būtų surenkamos iš gamintojų ir importuotojų sumokamo mokesčio už aplinkos teršimą plastikinių ir PET pakuočių atliekomis. Gamintojams ir importuotojams, kaip mokesčio mokėtojams, reikėtų mokėti mokesť už neperdirbtą Lietuvos rinkai patiektą plastikinių ir PET pakuočių kiekį. Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, 2021 m. neperdirbta 43 proc. plastikinių ir PET pakuočių. Atsižvelgiant į tai ir siekiant palikti mokesčio tarifų diferencijavimą perdirbamosioms ir neperdirbamosioms pakuotėms kaip paskatą rinktis daugkartines ar vienkartines perdirbamąsias pakuotes, norint surinkti reikiamą sumą nuosavam ištekliui apmokėti gamintojų ir importuotojų lėšomis, mokesčio tarifas neperdirbamosioms plastikinėms ir PET pakuotėms turėtų likti nepakitęs, o perdirbamosioms plastikinėms ir PET pakuotėms pakankamas būtų 520 Eur/t (dabar 618 Eur/t).

Pagal VMI pateiktą informaciją, VMI informacinės sistemos atnaujinimas, reikalingas įgyvendinant Nutarimo projekte siūlomą plastikinių ir PET pakuočių apmokestinimo modelį, būtų atliekamas iš esamų biudžeto asignavimų.

Nutarimo projektu neperkeliamos ir neįgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektui įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projekte naujų sąvokų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka, nėra.

Nutarimo projektas neprieštaruja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Konsultacijų su visuomene nebuvo ir jos neplanuojamos.

Nutarimo projekte nereglamentuojamas asmens duomenų naudojimas.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektas teiktas išvadoms gauti (TAIS Nr. 23-3977) Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Specialiųjų tyrimų tarnybai, Konkurencijos tarybai, Aplinkos apsaugos agentūrai, Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos, Antrinių žaliavų ir atliekų surinkėjų, perdirbėjų asociacijai, Aplinkosaugos koalicijai, asociacijai „Lietuvos gėrimai“, asociacijai „Lietuvos maisto pramonė“, Lietuvos aludarių gildijai, Lietuvos atsakingo verslo asociacijai, Lietuvos augalų apsaugos asociacijai, Lietuvos chemijos pramonės įmonių asociacijai, Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacijai, Lietuvos kosmetikos ir buitinės chemijos gamintojų asociacijai,

Lietuvos natūralaus mineralinio vandens asociacijai, Lietuvos pakuotojų asociacijai, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos prekybos įmonių asociacijai, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijai, Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos savivaldybių komunalinių įmonių asociacijai, Lietuvos spaustuvininkų asociacijai, Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacijai, Lietuvos verslo konfederacijai, Pakuotės atliekų perdirbėjų asociacijai, gamintojų ir importuotojų asociacijai „Gamtos ateitis“, VšĮ „Užstato sistemos administratorius“, VšĮ „Žaliasis taškas“, VšĮ „Žiedinė ekonomika“. Pastabų ir pasiūlymų dėl Nutarimo projekto neturėjo Specialiųjų tyrimų tarnyba. Nutarimo projektas patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pastabas ir pasiūlymus. Argumentai, kodėl neatsižvelgta į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Lietuvos verslo konfederacijos, VšĮ „Žiedinė ekonomika“, Lietuvos mėsos perdirbėjų asociacijos pastabas, pateikti derinimo pažymoje.

Nutarimo projektą parengė Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės (vadovė – Vilma Slavinskienė, mob. 8 698 75 027, el. p. vilma.slavinskiene@am.lt) vyriausioji patarėja Greta Česnaitytė (mob. 8 696 85 134, el. p. greta.cesnaityte@am.lt) ir vyresnioji patarėja Neringa Paškauskaitė (mob. 8 696 63 217, el. p. neringa.paskauskaite@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 4 lapai.
2. Derinimo pažyma, 3 lapai.

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas